

Światowa Konferencja Klimatyczna COP 14

Konferencja w Poznaniu jest kolejną, czternastą, organizowaną przez Ramową Konwencję ds. Zmian Klimatu ONZ (UNFCCC). UNFCCC powstała przed kilkunastu laty i ma charakter międzynarodowego forum.

Celem Konferencji jest wypracowanie sposobów współdziałania państw w zakresie: zapobiegania zmianom klimatycznym oraz wyboru i transferu technologii, które okazują się najbardziej skuteczne, przystosowania rejonów zagrożonych do zmian klimatu oraz pozyskania środków finansowych na realizację tych zamierzeń.

Bezpośrednim celem, warunkującym realizację powyżej wymienionych, jest intensyfikacja negocjacji, które mają doprowadzić do zawarcia międzynarodowej umowy podczas następnego Konferencji (Kopenhaga, grudzień 2009). Umowa ta ma zastąpić po 2012 r. Protokół z Kioto.

COP to szerokie forum dyskusyjne. W jego ramach prowadzone są rozmowy na temat tego, jak należy działać, aby zapobiegać nadmiernemu ociepleniu. Ich efektem ma być zachęcenie państw-sygnatariuszy do aktywności na własnym i międzynarodowym polu.

Konwencję podpisało 188 krajów, czyli niemal wszystkie państwa świata (jest ich 192). Organem wykonawczym Konwencji jest COP (Conference of the Parties), który organizuje coroczne konferencje i m.in. zbiera informacje od wszystkich państw członkowskich (*Parties*) na temat emisji GHG, mającej miejsce na ich terenie. Siedzibą Sekretariatu COP jest Bonn. Prezydenta COP desygnują kolejno poszczególne regiony świata. Prezydentem proponowanym na najbliższą kadencję jest minister ochrony środowiska w Polsce, prof. Maciej Nowicki.

COP w ubiegłych latach powołało dwa zespoły doradców-ekspertów. Jeden z nich jest odpowiedzialny za doradztwo w zakresie zagadnień naukowych i technologicznych dotyczących zmian klimatu (SBSTA), a drugi (SBA) za sposoby implementacji i finansowe ich wspieranie, w szczególności w krajach słabo rozwiniętych.

Protokół z Kioto

— zobowiązanie do działania

W wyniku inicjatywy COP w poprzednich latach szereg państw podpisało w 2005 r. umowę dotyczącą redukcji emisji gazów cieplarnianych (GHG). Jest ona znana pod nazwą Protokół z Kioto. Znaczenie Protokołu polega na tym,

iż jest to pierwsza zorganizowana, międzynarodowa akcja redukcji emisji. Spośród 178 państw, które są sygnatariuszami Protokołu, 32 najbardziej uprzemysłowione kraje zobowiązały się do ograniczenia emisji w latach 2008-2012 o 6 do 8%, w stosunku do emisji, jaka miała u nich miejsce w 1990 r. USA emitujące 21% globalnej emisji, także zadeklarowały wolę jej obniżenia o 7% (jednak Protokołu dotąd nie ratyfikowały). Łączna emisja na terenie tych 33 państw w ostatnich latach wynosi ok. 40% globalnej emisji.

Jest zatem oczywiste, że realizacja Protokołu nie doprowadzi do niezbędnej redukcji globalnej emisji z obecnego poziomu 28 mld t (w 2005 r.) do ok. 10 mld t CO₂/rok (najpóźniej do 2050 r.).

Państwa-sygnatariusze Protokołu są zobowiązane do opracowania i wprowadzenia w życie nowej umowy, w miejsce wygasającego w 2012 r. Protokołu. Przynajmniej wszystkim trzeba podejmować starania o to, aby do redukcji emisji zobowiązały się inne duże państwa, których sumaryczna emisja stanowi blisko 40% globalnej emisji. Są to następujące kraje, wymienione w kolejności wzrastającej emisji: Brazylia (406 mln t CO₂ w 2005 r.), Australia, Arabia Saudyjska, Republika Południowej Afryki, Iran, Indie, Rosja, Chiny — te ostatnie emitują corocznie 5,3 mld t.

Zakres Protokołu obejmuje również inne działania, które są oparte o mechanizm rynkowy. Do nich należy np. handel emisjami. Są one jednak przedmiotem ostrej krytyki, jako mało efektywne i korpucyjogenne. Na Konferencji przewidywana jest dyskusja na ten temat. Sesje sygnatariuszy Protokołu są sygnowane skrótem CPM.

Czynniki hamujące redukcję emisji

Co hamuje postępy w zakresie redukcji emisji i poszerzenia grona zobowiązujących się do redukcji? Postęp jest blokowany przez obawy o dalszy wzrost ekonomiczny w poszczególnych państwach i/lub przez ambicjonalną niechęć podporządkowania się w dziedzinie polityki energetycznej wszechświatowej organizacji. Wielką barierę stanowią także korporacje, zainteresowane

Konferencja COP 13 odbyła się na Bali.

przede wszystkim czerpaniem zysków z produkcji energii z ropy, gazu ziemnego i węgla. To dotychczasowy sposób spalania tych surowców jest powodem corocznej emisji CO₂, która już w 1987 r. przekroczyła poziom 20 mld t, a w każdym następnym roku wzrastała — aż do 28 mld t w 2005 r. (na razie brak danych dla lat 2006-2007). Przewidywana emisja w 2010 r. to 31 mld t.

W sukurs oponentom pospieszyły bardzo nieliczne ośrodki, podważające naukowe opinie opracowane przez IPCC i NRC o niebezpiecznych, postępujących zmianach klimatu, powodowanych przez działalność ludzi. Jedno z takich ugrupowań rozpowszechnia poglądy, że za zmiany klimatu są odpowiedzialne naturalne zjawiska, a nie człowiek. No cóż, gdyby nawet tak istotnie było, to emisja powodowana przez działalność człowieka przyczynia się do intensyfikacji tego „naturalnego procesu”, a zatem, tak czy inaczej, konieczna jest jej redukcja.

Zdaniem innych, czeka nas oziębienie klimatu, a nie jego ocieplenie. To nie, że dane Światowej Organizacji Meteorologicznej (WMO), dysponującej punktami pomiarowymi na całym świecie, wskazują na wzrost średniej globalnej temperatury i, co ważniejsze, na wzrost intensywności i częstotliwości ekstremalnych zjawisk pogodowych. Skutek jest taki, że np. na pewnych obszarach panuje szczególnie upalny

okres, a na innych czas wyjątkowo zimnej pogody. Ale mimo tych wahań średnia globalna temperatura wykazuje od niemal stu lat tendencję wzrostową.

Udział Komisji Europejskiej w Konferencji

Komisja Europejska zapowiedziała wystąpienie na Konferencji z inicjatywą znaną w skrócie jako „3x20”, czyli ograniczenia emisji GHG (gazów cieplarnianych) o 20%, powiększenia udziału biopaliw do 20% oraz redukcji konsumpcji energii także o 20%. Wszystkie te zamierzenia winny być zrealizowane zdaniem Komisji do 2020 r. Największe kontrowersje budzi tak znaczny wzrost udziału biopaliw w bilansie zużycia surowców energetycznych. Istnieją bowiem dane wskazujące, że doprowadzi to do znacznego wzrostu cen żywności oraz niekorzystnych zmian w środowisku naturalnym (wyrab lasów pod uprawy biomasy). Ponadto pozyskanie i przerób biomasy na biopaliwa, są także obciążone towarzyszącą temu emisją GHG. W wyniku tego biopaliwa mogą w znacznie mniejszym stopniu przyczynić się do ochrony klimatu przed ociepleniem niż energia wiatrowa i solarna.

Udział IPCC

Na szczególną uwagę zasługują zapowiedziane wystąpienia przedstawicieli IPCC, czyli Międzyrządowego Panelu ds. Zmian Klimatycznych (Intergovernmental Panel on Climate Change). Jest to organizacja realizująca bardzo efektywną międzynarodową współpracę naukową, warto więc poznać ją nieco bliżej.

Powstała ona przed dwudziestu laty z inicjatywy Światowej Organizacji Meteorologicznej (WMO) oraz ONZ. IPCC opracowuje syntetyczne, obiektywne, oparte o wyniki badań naukowych informacje na temat zachodzących oraz prognozowanych zmian klimatu, ich wpływu na egzystencję ludzi i środowisko naturalne, a także możliwości i sposobów przystosowania się do zachodzących zmian oraz przeciwdziałania kolejnym.

Raporty IPCC stanowią naukową podstawę międzynarodowych dążeń do ograniczenia globalnych zmian klimatu. IPCC nie prowadzi własnych badań. Raporty przez nią opracowywane są syntezą publikacji ukazujących się w naukowych czasopiśmie i podlegających tam powszechnie stosowanemu procedurom recenzowania artykułów przed ich opublikowaniem. Dalszy, kilkustopniowy proces wszechstronnej konfrontacji i weryfikacji danych od-

bywa się na terenie IPCC, a w tej procedurze bierze udział bardzo liczne grono specjalistów z całego świata. Raporty IPCC stanowią syntezę informacji wynikających z różnych dziedzin nauki, mających związek z klimatem. Jednym z przykładów jest choćby wykorzystanie z jednej strony — ostatnich badań w dziedzinie astronomii (dotyczących zmian orbity ziemskiej wokół słońca, powodujących międzylodowcowe ocieplenia), a z drugiej — z dziedziny glaciologii (badania składu atmosfery w odległej o tysiące lat przeszłości).

Kto pracuje na rzecz IPCC? W kolejnych etapach opracowywania ostatniego (2007), czwartego raportu brało udział ponad trzy tysiące specjalistów z 168 państw. W procedurze ich wyboru uczestniczy zarówno IPCC, jak i agendy rządowe poszczególnych państw.

Dyrektorem Generalnym IPCC od 2001 r. jest dr R.K. Pachauri (Indie). Jego trzej zastępcy pochodzą z Kenii, Sri Lanki i Federacji Rosyjskiej.

IPCC jest finansowana przez ONZ. Niewątpliwie jest to organizacja, która nie została zdominowana ani przez przedstawicieli jednego czy kilku rozwiniętych państw, ani też przez lobby jakiegokolwiek przemysłu.

IPCC uzyskała Pokojową Nagrodę Nobla w 2007 r. Została ona przyznana za wysiłki na rzecz pogłębienia i rozpowszechnienia wiedzy na temat zmian

klimatycznych spowodowanych przez człowieka oraz za podjęte inicjatywy w zakresie przeciwdziałania tym zmianom. Przyznanie właśnie Pokojowej Nagrody Nobla za ową działalność uzasadniono tym, iż zmiany klimatu powodują wzrastające zagrożenie przez gwałtowne konflikty i wojny, tak wewnątrz, jak i pomiędzy państwami.

Niezależnie od IPCC w tej samej dziedzinie funkcjonuje Narodowa Rada Badań Naukowych (National Research Council — NRC), która jest organem trzech Akademii Nauk USA (National Academy of Sciences, National Academy of Engineering and National Health Institute). W jej skład wchodzi wybitni naukowcy z amerykańskich uniwersytetów, reprezentujący specjalności związane z klimatologią.

NRC opublikowała w 2008 r. kolejny raport (dostępny w Internecie jako „Understanding and Responding to Climate Change 2008 edition”). Zasadnicze wnioski wynikające z owego Raportu są w pełni zbieżne z wnioskami zawartymi w czwartym raporcie IPCC.

Program poznańskiej Konferencji, oprócz sesji omówionych gremiów (COP, CMP, SBSTA, SBA), przewiduje także sesje organizowane przez liczne pozarządowe i międzyrządowe organizacje. Wśród tych ostatnich szczególnie ważny jest udział Komisji Europejskiej i IPCC.

prof. dr hab. **Anna Marzec**

Wir geben

EnviTec Biogas.

Zapraszamy na Poleko 2008 hala 6a, stoisko 26.

Biogazownia zaprojektowana na miarę Państwa gospodarstwa

- Wykonanie dokumentacji technicznej do wniosków o uzyskanie urzędowych pozwoleń
- Dostawa i montaż wszystkich komponentów z jednej ręki w postaci gotowej biogazowni „pod klucz”
- Nadzorowanie uruchomienia Państwa biogazowni pod względem technicznym i procesu biologicznego
- Opieka nad codziennym funkcjonowaniem poprzez zalecenia dot. wsadu i badanie jego potencjału fermentacyjnego

Finansowanie – Koncepcja i Projektowanie – Realizacja – Uruchomienie – Serwis

EnviTec Biogas AG

Boschstraße 2

Tel.: +48 601 91 50 30

h.exterkate@envitec-biogas.pl

48369 Saerbeck

www.envitec-biogas.pl